

Indholdsfortegnelse

1.	Detentionslokalerne.....	2
2.	Rapportgennemgang	4
2.1.	Grundlaget for detentionsanbringelsen.....	7
2.2.	Lægeundersøgelse.....	10
2.2.1.	Tidspunktet for tilkald af læge.....	11
2.2.2.	Tidspunktet for lægetilsyn i forhold til tilkald.....	13
2.2.3.	Tidspunktet for lægetilsyn i forhold til indbringelse til politistationen.....	14
2.3.	Oplysninger fra kriminalregistret.....	17
2.4.	Fremstilling og visitation mv.	18
2.4.1.	Fremstilling	18
2.4.2.	Visitation mv.	18
2.5.	Tilsyn	22
2.6.	Løsladelsestidspunktet	28
2.7.	Vejledning om klageadgang mv.	28
3.	Opfølgning.....	29
4.	Underretning.....	30

Den 6. november 2003 foretog jeg og tre af embedets øvrige medarbejdere inspektion af detentionen i Esbjerg. I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale vedrørende detentionsanbringelse til gennemgang. Rapportmaterialet gennemgås under pkt. 2.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Politimesteren i Esbjerg og Justitsministeriet til eventuelle bemærkninger om faktiske forhold. Jeg har ikke modtaget bemærkninger fra politimesteren eller Justitsministeriet.

1. Detentionslokalerne

Detentionslokalerne er beliggende i kælderetagen på politigården. Der er fire detentionslokaler på hver ca. 10 m². Der er et visitationslokale med aflåste skabe til værdigenstande.

I forbindelse med Folketingets Ombudsmands inspektion af detentionen i Esbjerg i februar 2000 blev det oplyst at større pengebeløb bliver anbragt i et pengeskab på politigården. Jeg går ud fra at dette fortsat er tilfældet.

Detentionslokalerne er malet i lyse farver, og der er stengulv i alle fire lokaler. Der er madrasser i lokalerne. Der er rist i gulvet og ovenlys i lokalerne. Der er desuden vinduer med armeret glas.

Lampen i detentionslokale 3 blinkede ujævnt under inspektionen.

Jeg går ud fra at politimesteren har foranlediget en reparation af lampen.

I hver af dørene er der et indkigshul/en dørspion. Glassene er ridsede, men dog ikke i større omfang end at det var muligt at se igennem glassene.

Detentionslokalerne var rengjorte.

Der er ridset i dørene. Flere steder på vægge og i loftet er der mærker der kan minde om brændemærker eller mærker af sod. Også enkelte af vinduerne er ridsede og har mærker efter slag med genstande.

Det forhold at der er ridsemærker mv. i døre, vinduer og omkring kaldeknapper, kan give det indtryk at visitationen i nogle tilfælde ikke er foretaget med tilstrækkelig omhu idet de indsatte har kunnet medbringe genstande som har kunnet bruges til disse beskadigelser. På samme måde vil sådanne genstande kunne bruges til selvbeskadigelse. Jeg henviser til Kundgørelse II nr. 55 af 27. juni 2001 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer, § 13, stk. 3, hvorefter den tilbageholdte skal fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Jeg er dog opmærksom på at f.eks. lynlåse og ringe vil kunne anvendes til at ridse med.

Idet jeg går ud fra at politimesteren vil overveje at indskærpe reglerne for visitation ved detentionsanbringelser, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

I hvert lokale er der indbygget et kamera, en mikrofon og en højttaler, og der er en kaldeknop. En afprøvning af disse installationer under inspektionen viste at de ikke fungerede tilfredsstillende. Det blev oplyst at anlægget var blevet testet samme formiddag, og at anlægget da fungerede tilfredsstillende.

Jeg går ud fra at politimesteren nu har foranlediget en gennemgang af anlægget således at det fungerer.

I væggen lige over kaldeknappen i detentionslokale nr. 1 er et mindre hul i pudset. Det blev oplyst at dette lokale den samme dag var blevet grundigt rengjort, blandt andet ved at væggene var blevet spulet med vand.

Det kan ikke udelukkes at hullet i væggen over kaldeknappen kan have gjort det muligt for vand at trænge ind og beskadige det elektriske system, jf. ovenfor. Jeg går derfor ud fra at politimesteren vil foranledige at væggen bliver repareret.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale vedrørende de seneste 10 detentionsanbringelser forud for den 25. juli 2003. Jeg modtog herefter 10 detentionsrapporter der vedrører perioden fra den 11. juli 2003 til og med den 20. juli 2003.

Nærmere regler om detentionsanbringelse er fastsat i Rigspolitichefens kundgørelse II af 27. juni 2001 om detentionsanbringelse af berusede personer der trådte i kraft den 1. august 2001. Rigspolitichefen har i et følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre omtalt de vigtigste ændringer i forhold til den tidligere gældende kundgørelse.

Til kundgørelsen knytter sig som bilag 1 Rigspolitichefens blanket P152, detentionsrapporten. Ifølge Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 kan politikredsene – hvis dette ønskes på grund af lokale behov – udfærdige en lokal blanket som (i udfyldt stand) skal indeholde de samme oplysninger som blanket P152. Politimesteren i Esbjerg anvender blanket P152.

Blanketten P152 forudsætter afgivelse af en lang række (obligatoriske) oplysninger. Blanketten indeholder bl.a. felter til angivelse af generalia for den anholdte. Desuden er der felter til angivelse af dato og klokkeslæt for henholdsvis anholdelsen, indbringelsen til politistationen, fremstillingen for vagthavende, vejledning om retten til at få kontakt med pårørende eller arbejdsgiver, visitationen, anbringelsen i detentionen, såvel foreløbig som endelig anbringelse, lægetilkald, lægetilsyn, løsladelsen og udlevering af eventuelle fratagne effekter.

Blanketten P152 indeholder videre et felt med rubrikker til afkrydsning af om vedkommende er indsat i detentionen, overgivet til andre (f.eks. bragt hjem), indbragt til hospital, til forsorgshjem eller lignende.

Videre er der på blanketten et felt til afkrydsning af at der er indhentet udskrift fra kriminalregistret, og det er i parentes angivet at udskriften skal vedlægges. Der er felter til afkrydsning af om den tilbageholdte efter vagthavendes vurdering er påvirket af alkohol, og i givet fald i hvilken grad, eller af andre berusende og/eller bedøvende midler (medicin/narkotika) og til angivelse af andre forhold (skader, spor). Der er felter til afkrydsning af om der er sket visitation efter kundgørelsens § 13, stk. 3 eller stk. 4, og felter til angivelse af hvem der har foretaget visitationen, og om der er frataget effekter (f.eks. penge eller værdigenstande). Der er yderligere felter til notering af lægens bemærkninger, til oplysning om hvorvidt (og af hvem) den tilbageholdte har fået udleveret pjecen "Hvor går du hen, når du går ud?" eller en lokalt udarbejdet blanket/pjece om klageadgang, muligheden for skriftlig begrundelse for detentionsanbringelsen og muligheden for alkoholafvænning og -behandling, til oplysning om hvem der udleverede fratagne effekter, og til den tilbageholdtes kvittering herfor. Endelig er der et felt til bemærkninger såfremt den pågældende ikke ønskede at kvittere.

På bagsiden af blanketten er der felter til notering af dato og klokkeslæt for tilsyn, navn på den der udfører tilsyn, og til bemærkninger i forbindelse hermed. Ovenover felterne er det anført at det ved angivelse af enten et F eller et E ud for hvert tilsyn skal markeres om der er tale om et tilsyn ved fremmøde eller om et elektronisk tilsyn. Hvis der er tale om et skærpet tilsyn, skal det markeres ved et S.

Det fremgår af § 22, stk. 1, i detentionskundgørelsen at alle punkter i detentionsrapporten skal udfyldes. I 3 af de 10 blanketter som jeg modtog, er der fuldt ud forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 22, stk. 1. I de resterende 7 tilfælde er f.eks. ikke udfyldt rubrikker vedrørende den tilbageholdtes stilling, eventuelle værge eller eventuelle telefonnummer.

På baggrund af Folketingets Ombudsmands inspektioner af politikredsene detentioner har Rigspolitichefen i brev af 15. januar 2003 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre indskærpet vigtigheden af at bestemmelserne i kundgørelsen følges, herunder at samtlige punkter anført i detentionskundgørelsen udfyldes. De rapporter som jeg har gennemgået, ligger som nævnt efter dette tidspunkt.

Det er en fejl at der – på trods af Rigspolitichefens indskærpelse – i 7 tilfælde ikke er forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 22, stk. 1. Jeg bemærker at rubrikker til oplysninger som ikke forefindes eller umiddelbart kan tilvejebringes, kan udfyldes med et minus eller lignende. Jeg har ikke herved taget stilling til hvilke oplysninger der skal tilvejebringes.

Der har i 3 tilfælde været tale om mere end én detentionsanbringelse i løbet af den samme dag (op til 3 anbringelser den samme dag).

Af Politiets Statistik for 2002 (www.politi.dk) fremgår det at der dette år var 226 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Esbjerg politikreds (mens 13 spirituspåvirkede personer blev indbragt til sygehuset, 4 bragt til hjemmet og en bragt til forsorghjem eller lignende).

I Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 til kundgørelsen er det anført at politiet i stigende omfang skal bringe berusede hjem hvis der er sikkerhed for at der i hjemmet er tilstedeværende voksne personer som på forsvarlig måde kan tage sig af pågældende, og hvis politiet ud fra et ressourcensynspunkt har mulighed for at benytte sig af denne fremgangsmåde. Det er endvidere bl.a. anført at politikredsene mere generelt bør undersøge

om der i kredsen findes forsorgshjem eller lignende som på forsvarlig måde kan tage sig af berusede personer.

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse om der i Esbjerg politikreds har været foretaget en sådan undersøgelse, og i givet fald oplyse om resultatet heraf.

Jeg går i øvrigt ud fra at politiet er opmærksom på det der er angivet i Rigspolitechefens følgebrev af 28. juni 2001, om at politiet under de angivne forudsætninger i stigende omfang skal bringe berusede hjem.

2.1. Grundlaget for detentionsanbringelsen

Efter kundgørelsens § 1, stk. 1, skal politiet tage sig af personer der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende og/eller bedøvende midler, og som træffes under forhold der indebærer en fare for de pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed (berusede personer). Politiet skal efter stk. 2 tage stilling til om de pågældende skal tilbageholdes, f.eks. med henblik på indsættelse i detentionen (stk. 2, nr. 4). Indsættelse i detentionen kan kun ske hvis mindre indgribende foranstaltninger (overgivelse til andre, f.eks. hjemmet, eller indbringelse til hospital, forsorgshjem eller lignende, jf. nr. 1-3) ikke findes tilstrækkelige til at afværge faren.

Personer der er tilbageholdt af politiet af andre grunde, må som udgangspunkt ikke anbringes i detentionen, jf. § 2, stk. 2. Hvis detentionen undtagelsesvis anvendes til anbringelse af ikke-berusede personer, finder kundgørelsen ikke anvendelse.

Det er i 3 tilfælde ikke angivet ved afkrydsning at den tilbageholdte blev vurderet som ”påvirket af alkohol” bortset fra afkrydsning af den vurderede grad af påvirkning.

Jeg henleder opmærksomheden på at både det forhold at den pågældende skønnes påvirket af alkohol, og graden af påvirkningen i alle tilfælde bør fremgå af blanketten.

I alle øvrige tilfælde er det angivet at den tilbageholdte af den vagthavende blev vurderet til at være påvirket af alkohol eller andre berusende og/eller bedøvende midler.

I 4 tilfælde er afkrydset to steder i rubrikkerne vedrørende graden af påvirkningen således at der enten er krydset både i ”let grad” og i ”middel grad” eller både i ”middel grad” og i ”svær grad”.

Jeg går ud fra at sådan dobbeltafkrydsning skal indikere at graden af påvirkningen i de nævnte tilfælde blev vurderet til at ligge mellem de nævnte afkrydsningsmuligheder.

I intet tilfælde er det på blanketten angivet at den tilbageholdte (også) var påvirket af andre berusende/og eller bedøvende midler (medicin/narkotika).

Jeg har ikke grundlag for en nærmere efterprøvelse af om betingelserne i kundgørelsens § 1, herunder stk. 3 hvorefter detentionsanbringelse kun kan ske hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke anses for tilstrækkelige til at afværge faren som angivet i stk. 1, har været opfyldt i de enkelte tilfælde. Jeg går ud fra at betingelserne har været opfyldt i alle tilfælde.

Jeg lægger herefter til grund at anbringelserne har været i overensstemmelse med kundgørelsens § 1.

Det fremgår af kundgørelsens § 1, stk. 4, at tilbageholdelse efter stk. 2, nr. 1-4, skal fremgå af detentionsrapporten, jf. kundgørelsens bilag 1. I detentionsblanketten er det muligt ved afkrydsning at angive om der er sket overgivelse til andre (nr. 1), indbringelse til hospital (nr. 2) indbringelse til forsorgshjem eller lignende (nr. 3) eller indsættelse i detentionen (nr. 4).

I sagen om min inspektion af detentionen i Fredericia har Justitsministeriet i en udtalelse af 12. november 2003 anført følgende vedrørende spørgsmålet om anvendelse af detentionsrapporter når der ikke er tale om detentionsanbringelser:

”...

Efter ministeriets opfattelse skal der anvendes detentionsblanket ved alle tilbageholdelser omfattet af § 1, stk. 2, i detentionsbekendtgørelsen, jf. § 1, stk. 4.

Formuleringen ’egentlige detentionsanbringelser’ skal således forstås som alle tilbageholdelser efter detentionskundgørelsens § 1, stk. 2, i modsætning til f.eks. anbringelser i venterum.

...”

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse hvorvidt detentionsrapporten også anvendes og udfyldes for personer der ikke indsættes i detentionen, men overgives til andre (nr. 1), indbringes til hospital (nr. 2) eller indbringes til forsorgshjem eller lignende (nr. 3).

2.2. Lægeundersøgelse

Efter kundgørelsens § 12 skal der ved alle detentionsanbringelser ske lægeundersøgelse. Lægeundersøgelse skal efter bestemmelsen ske inden ”endelig” anbringelse i detentionen. Indtil den tilbageholdte er lægeundersøgt, er anbringelse i detentionen således foreløbig (og der skal i den periode føres et skærpet tilsyn med den pågældende), jf. kundgørelsens § 12, stk. 2. Lægetilsyn skal efter § 14 foretages enten ved tilkald af læge, ved undersøgelse på skadestue eller ved tilkald af vagtlæge, alt efter hvad der under hensyn til tid og afstand må anses for mest hensigtsmæssigt.

Tidspunkt for lægeundersøgelse, lægens navn og lægens bemærkninger skal anføres i detentionsrapporten, jf. § 14, stk. 3. Hvis lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger, skal det ske på blanket P153 (bilag 2 til kundgørelsen) som er udarbejdet af Den Almindelige Danske Lægeforening og Rigspolitichefen, jf. samme bestemmelses 2. pkt. og Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 (pkt. 3, 2. afsnit).

I alle 10 tilfælde fremgår det af detentionsrapporterne at der var lægetilsyn. Tilsynet er sket ved 4 forskellige læger.

I et tilfælde foreligger der en lægeerklæring udfærdiget på blanket P153 (bilag 2 til detentionskundgørelsen). I alle tilfælde er lægens bemærkninger desuden angivet i detentionsrapporten. I 9 tilfælde er lægens bemærkninger gengivet i detentionsrapporten under rubrikken ”lægens bemærkninger” i form af enkeltstående bemærkninger som f.eks. ”iab” (som jeg går ud fra betyder intet at bemærke), ”I.A.B. – egnet til detentionsanbringelse”, ”Ingen synlige skader” mv. I ét tilfælde er alene angivet en streg (“-”).

Som det fremgår af detentionskundgørelsens § 14, stk. 3, 2. pkt., og Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 (pkt. 3, 2. afsnit), er der pligt til at anvende blanket P153 såfremt lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger. Der er imidlertid intet til hinder for at lægen også afgiver (skriftlige) bemærkninger i detentionsrapporten.

Til orientering for Politimesteren i Esbjerg kan jeg oplyse at jeg i min rapport af 26. august 2002 vedrørende min inspektion af detentionen i Tønder bad Justitsministeriet om at oplyse om kundgørelsens § 14, stk. 3, 2. pkt., omfatter alle bemærkninger som lægen måtte ønske at komme med skriftligt, herunder (enkeltstående) bemærkninger som ”kan detentionsanbringes”, ”ingen bemærkninger” og lignende, således at blanket P153 også skal anvendes ved sådanne bemærkninger.

Justitsministeriet udtalte i den anledning følgende:

” ...

Justitsministeriet har drøftet spørgsmålet med Rigspolitichefen og skal på den baggrund oplyse, at der med bestemmelsen i kundgørelsens § 14, stk. 3, 2. pkt., tages sigte på egentlige indholdsmæssige bemærkninger, som lægen måtte finde det fornødent at afgive skriftligt. Der stilles således ikke krav om, at enkeltstående bemærkninger, som lægen lige så vel kunne have fremsat mundtligt over for vagthavende, påføres blanket P153. Disse bemærkninger kan således efter Rigspolitichefens og Justitsministeriets opfattelse påføres selve detentionsrapporten.”

Jeg meddelte i min opfølgingsrapport at jeg havde noteret mig det af Justitsministeriet oplyste.

2.2.1. Tidspunktet for tilkald af læge

Tidspunktet for tilkald af læge skal ligeledes anføres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 6, 2. pkt.

I alle 10 tilfælde er tidspunktet for tilkald af læge angivet i detentionsrapporten.

Der er ikke i kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkald af læge. Dog er det i kundgørelsens § 6 anført at politiet under transporten til politistationen skal underrette vagthavende om tilbageholdelsen, og at den vagthavende herefter – dvs. allerede mens politiet er på vej til politistationen med den berusede – skal tilkalde en læge med henblik på lægeundersøgelse af den tilbageholdte. Denne bestemmelse har til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, jf. pkt. 3, sidste afsnit, i Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at tilkald af læge sker snarest muligt efter underretningen af vagthavende efter kundgørelsens § 6 (med henblik på at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte kan ske snarest muligt efter indbringelsen).

Tidspunktet for underretningen af vagthavende (under transporten, jf. kundgørelsens § 6) er ikke angivet i noget tilfælde, og der skal ifølge kundgørelsen heller ikke gøres notat herom.

Det er derfor ikke muligt at se hvor lang tid der gik fra underretningen af vagthavende til tilkaldet af læge. Det følgende tager derfor udgangspunkt i tidspunktet for indbringelsen.

I 7 tilfælde er tilkald af læge sket før indbringelsen, heraf i ét tilfælde fordi den tilbageholdte blev tilset på skadestuen inden han blev indbragt til politistationen.

I ét tilfælde er tilkaldet sket samtidig med indbringelsen, og i de resterende to tilfælde er tilkaldet sket henholdsvis 5 og 12 minutter efter indbringelsen.

På denne baggrund og idet jeg henviser til bestemmelsen i kundgørelsens § 6, beder jeg politimesteren om at oplyse nærmere om praksis med hensyn til underretning af vagthavende under transporten til politistationen og tilkald af læge efter denne underretning.

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilkald der sker mere end 10-15 minutter efter indbringelsen til politistationen, ikke er snarest muligt. Min udtalelse er udfærdiget på grundlag af den tidligere gældende kundgørelse hvor der ikke var en bestemmelse som den nu gældende kundgørelsens § 6 der som allerede nævnt har til hensigt at fremrykke tidspunktet for lægetilkald.

Det giver mig derfor ikke anledning til bemærkninger at der i de nævnte tilfælde gik 5 og 12 minutter.

2.2.2. Tidspunktet for lægetilsyn i forhold til tilkald

Der er ikke i kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske undersøgelse ved læge. Men som nævnt under pkt. 2.2.1. har kundgørelsens § 6 om tilkald af læge til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, jf. pkt. 3, sidste afsnit, i Rigspolitichefens følgebrev af

28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er, som også nævnt under pkt. 2.2.1., at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen.

I 8 tilfælde er lægetilsyn sket inden for en time efter tilkaldet, heraf højst 50 minutter. I et tilfælde (j.nr. 3300-61670-00169-03) skete lægetilsynet angiveligt 15 minutter *før* lægen blev tilkaldt eller 13 minutter før vedkommende blev tilbageholdt.

I ét tilfælde skete lægetilsynet ifølge detentionsrapporten først 2 timer og 47 minutter efter tilkaldet (j.nr. 3200-61650-00023-03).

Jeg beder politimesteren om en udtalelse om de to sidstnævnte sager.

2.2.3. Tidspunktet for lægetilsyn i forhold til indbringelse til politistationen

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilsyn der sker mere end en time efter indbringelsen, efter min umiddelbare opfattelse ikke er snarest muligt. I forbindelse med mine inspektioner af detentionerne i Aabenraa og Ringsted udtalte jeg som min endelige opfattelse at lægetilsyn som finder sted mere end en time efter indbringelsen, ikke er snarest muligt efter indbringelsen (mine

opfølgingsrapporter af 13. marts 2002 og 25. marts 2002). Selv om min endelige udtalelse herom er afgivet efter ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse, er den udfærdiget på grundlag af den tidligere gældende kundgørelse idet disse inspektioner og dermed de sager der blev gennemgået i forbindelse hermed, lå forud for den nye kundgørelse. I denne kundgørelse var der, som nævnt under pkt. 2.2.1., ikke en bestemmelse som den nugældende kundgørelses § 6 der har til hensigt at fremrykke tidspunktet for lægetilkald (og dermed lægetilsyn).

I 8 tilfælde er der forløbet mindre end en time fra indbringelsen til lægetilsynet.

Som nævnt ovenfor fandt lægetilsynet i et tilfælde ifølge detentionsrapporten sted før tilbageholdelsen og således 25 minutter før indbringelsen (j.nr. 3300-61670-00169-03).

I et andet tilfælde fandt lægetilsynet ifølge detentionsrapporten først sted 2 timer og 20 minutter efter indbringelsen. Sagen er også omtalt ovenfor (j.nr. 3200-61650-00023-03).

Jeg har ovenfor bedt politimesteren om en udtalelse om disse to sager. Jeg afventer indtil videre denne udtalelse.

For at opfylde forudsætningen om at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen, jf. pkt. 2.2.2., bør politiet efter min opfattelse søge at indgå generelle aftaler med læger der sikrer et effektivt tilsyn med de detentionsanbragte. Hvis politiet har problemer med at skabe et sådant effektivt tilsyn, følger det af Rigspolitichefens følgeskrivelse til kundgørelsen at politiet skal rette henvendelse til Rigspolitichefens Administrationsafdeling der herefter vil være behjælpelig med at forsøge at løse problemet. Men det er naturligvis (aftale)lægens ansvar i konkrete tilfælde at fore-

tage en eventuel prioritering mellem flere presserende arbejdsopgaver, herunder tilsyn med detentionsanbragte, og denne prioritering vil kunne medføre at der går mere end en time før der foretages tilsyn med detentionsanbragte.

I forbindelse med min inspektion af detentionen i Esbjerg den 8. februar 2000 anførte jeg følgende i opfølgingsrapport nr. 2 af 12. februar 2001 om inspektionen:

”Jeg udtalte i opfølgingsrapporten at tilkaldelse af en læge og undersøgelse af en detentionsanbragt bør ske snarest muligt efter indbringelsen, hvilket ikke havde været tilfældet i de nævnte to sager. Jeg henstillede på den baggrund til Politimesteren i Esbjerg at tilvejebringe en procedure (aftaler med læger) der sikrer at tilsyn kan gennemføres snarest muligt efter indbringelsen i overensstemmelse med kundgørelsens ordning.

Politimesteren i Esbjerg har i brevet af 10. januar 2001 oplyst at den i realiteten eneste læge som deltager i ordningen, har oplyst at han i dagene 28. til 30. januar 2000 – det vil sige i en del af den periode som rapportmaterialet vedrørende detentionsanbringelserne dækker – var bortrejst til lægefaglig konference. Politimesteren har endvidere oplyst at de beklageligt sene lægetilsyn i de to sager – som blev foretaget af lægevagten – skyldes dette forhold.

Om min henstilling har politimesteren i brevet af 10. januar 2001 anført følgende:

’...

Med baggrund i henstillingen om, at tilvejebringe en procedure (aftale med læger) der sikrer at tilsyn kan gennemføres snarest muligt efter indbringelsen i overensstemmelse med kundgørelsens ordning, har der været foretaget sonderinger hos de praktiserende læger.

Det må imidlertid konstateres, at ingen praktiserende læger, ud over den læge der reelt er alene om at deltage i den eksisterende ordning, er interesserede i at indgå aftale med politiet. Jeg ser derfor ingen mulighed for nu, at tilvejebringe en anden procedure.

Jeg skal imidlertid på ny fremhæve, at den eksisterende ordning efter min bedste vurdering fungerer tilfredsstillende, idet det kun i ganske få tilfælde forekommer, at aftalelægen ikke kan træffes.

Såfremt der sker forringelser i den lægelige betjening således, at det lægelige tilsyn med detentionsanbragte ikke længere fungerer tilfredsstillende, vil jeg på ny forsøge at opnå aftaler med andre læger herunder eventuelt med embedslægeinstitutionen i Ribe Amt.

...’

Jeg har noteret mig Politimesteren i Esbjergs beklagelse af de sene lægetilsyn i de to sager som foranledigede mig til at henstille til politimesteren at tilvejebringe en mere sikker procedure vedrørende den lægelige betjening. Jeg har endvidere noteret mig at politimesteren har forsøgt at indgå aftaler med andre praktiserende læger uden at det er lykkedes. Jeg har også noteret mig politimesterens oplysning om at han – hvis det skulle vise sig at den lægelige betjening ikke fungerer tilfredsstillende – på ny vil forsøge at opnå aftaler med andre læger, herunder eventuelt med embedslægeinstitutionen. Jeg foretager mig ikke videre i den foreliggende sag.”

Jeg går på baggrund af ovennævnte og de tidsmæssige forløb i flertallet af de gennemgåede detentionssager ud fra at lægetilsynet i forbindelse med politikredsens detentionsanbringelser fungerer tilfredsstillende, men jeg beder for en god ordens skyld politimesteren om en udtalelse herom.

2.3. Oplysninger fra kriminalregistret

Efter kundgørelsens § 13, stk. 2, skal den vagthavende inden der foretages visitation (og foreløbig anbringelse i detentionen), indhente oplysninger om den tilbageholdte i kriminalregistret, herunder med henblik på at afgøre om der ved endelig detentionsanbringelse skal iværksættes et skærpet tilsyn, jf. § 19. Oplysningerne skal udprintes og opbevares sammen med detentionsrapporten i overensstemmelse med reglerne i § 22, stk. 3 (i minimum 2 år).

På blanketten er der et felt til afkrydsning af om der er indhentet udskrift fra kriminalregistret, og det er i parentes herefter angivet at udskriften vedlægges detentionsrapporten.

Der er i alle tilfælde afkrydset i feltet og vedlagt en udskrift.

2.4. Fremstilling og visitation mv.

Efter kundgørelsens § 8 skal den tilbageholdte ved ankomsten til politistationen straks fremstilles for den vagthavende der indfører den pågældendes data og tidspunkterne for tilbageholdelsen og fremstillingen i detentionsrapporten og i POLSAS. Som nævnt skal alle punkter i detentionsrapporten udfyldes, jf. kundgørelsens § 22, stk. 1.

2.4.1. Fremstilling

I ét tilfælde er fremstilling for vagthavende ifølge detentionsrapporten sket en time før indbringelsen til politistationen.

Idet jeg går ud fra at der tale om en slåfejl, og at indbringelse og fremstilling skete samtidig, foretager jeg ikke yderligere vedrørende dette forhold.

2.4.2. Visitation mv.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 1, skal der inden den foreløbige anbringelse i detentionen, og inden lægeundersøgelsen bliver foretaget, ske visitation af den tilbageholdte.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 3, skal den tilbageholdte ved visitationen fratages penge og værdigenstande samt i øvrigt alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Samtlige lommer skal tømmes, og vrangen skal vendes ud hvis det er muligt. Ved visitationen bør der så vidt muligt medvirke to polititjenestemænd til undersøgelse af den tilbageholdte.

Hvis omstændighederne tilsiger en visitation der kan krænke blufærdigheden, må denne visitation alene foretages af per-

soner af samme køn som den tilbageholdte, jf. § 13, stk. 4. Er det ikke muligt at gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse, foretages foreløbigt en visitation efter stk. 3. Den tilbageholdte skal herefter undergives et skærpet tilsyn, jf. § 19, indtil visitation, som beskrevet i § 13, stk. 4, 1. pkt., har fundet sted.

Efter bestemmelsen i § 13, stk. 5, skal effekter der fratages en tilbageholdt, holdes adskilt fra effekter der tilhører andre tilbageholdte. Penge og værdigenstande samt navnene på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten.

I detentionsrapporten er der rubrikker til afkrydsning af efter hvilken bestemmelse der er sket visitation (§ 13, stk. 3 eller 4). Der er endvidere felter til angivelse af hvem visitationen er foretaget af, hvornår den er foretaget (dato og klokkeslæt), og til angivelse af eventuelle fratagne effekter.

Det er i alle tilfælde markeret med afkrydsning at visitation er sket og efter hvilken bestemmelse (i alle tilfælde efter § 13, stk. 3).

I 9 tilfælde er det angivet ved initialer eller (tjeneste)numre hvem der har foretaget visitationen.

I forbindelse med min inspektion af detentionen i Holbæk har Justitsministeriet ved brev af 27. november 2003 anført følgende:

”For så vidt angår spørgsmålet om notering af navnet på den polititjenestemand, som for eksempel foretager visitation eller tilsyn, jf. inspektionsrapportens side 24 og 28 f., kan det bekræftes, at det efter Justitsministeriets opfattelse ikke er hensigtsmæssigt alene at notere et fornavn, men at såvel fornavn som efternavn eller de initialer, som bruges som identifikation i forbindelse med politiets sagsstyringssystem, eller polititjenestemanden tjenestenummer bør anføres.”

Jeg har herefter ingen bemærkninger til at de pågældende polititjenestemænds identitet er angivet ved initialer eller tjenestenumre. Jeg går ud fra at angivelserne af initialer og tjenestenumre er tilstrækkelig til at man på en sikker måde, f.eks. via POLSAS, kan identificere de pågældende polititjenestemænd.

I ét tilfælde (j.nr. 3200-61650-00023-03) er det angivet at Ribe politi har foretaget visitation 55 minutter før indbringelsen til politistationen i Esbjerg. Der er efter det oplyste ikke foretaget visitation herefter.

Det er efter min umiddelbare opfattelse ikke tilstrækkeligt at forlade sig på at en tilbageholdt tidligere er blevet visiteret andetsteds forud for indbringelsen. Før jeg udtaler mig endeligt herom, beder jeg dog politimesteren om en udtalelse om det passerede i sagen.

Det er i alle tilfælde angivet på hvilket tidspunkt visitationen fandt sted.

I en sag (j.nr. 3200-61650-00023-03) er tidspunktet for visitationen angivet til en time og 15 minutter før den foreløbige detentionsanbringelse.

Jeg har ovenfor bedt om en udtalelse om denne sag, og jeg beder om at udtalelsen omfatter dette forhold.

I 3 sager er fremstilling for vagthavende, visitation og foreløbig detentionsanbringelse sket samtidigt eller næsten samtidigt (inden for 2 minutter). Det drejer sig om j.nr. 330084111-00014-03, 3300-842300-00186-03 og 3300-84230-00187-03.

Jeg beder Politimesteren om at oplyse hvorledes fremstilling, visitation og foreløbig detentionsanbringelse kan ske samtidigt eller inden for 2 minutter. Jeg henviser til at fremstilling for vagthavende forudsættes sket inden visitationen, og at visitationen skal ske inden den foreløbige anbringelse.

I alle tilfælde er den tilbageholdte frataget effekter og/eller penge. I 7 tilfælde er der i detentionsrapporten gjort notat om det fratagne. I 3 tilfælde er alene angivet hvor fratagne effekter er opbevaret, f.eks. ved notat om ”I stålskab hos vagthavende” uden at det fratagne er beskrevet.

Som nævnt skal penge og værdigenstande noteres i detentionsrapporten. Det vil derfor være en fejl alene at angive hvor sådanne effekter er opbevaret. Idet jeg går ud fra at politimesteren er opmærksom på de nævnte bestemmelser, har jeg ikke fundet fuldt tilstrækkeligt grundlag for at iværksætte en nærmere undersøgelse af om de opbevarede effekter i de 3 tilfælde burde have været noteret i rapporten.

Efter kundgørelsens § 22, stk. 2, skal en tilbageholdt der er frataget effekter der skal udleveres til denne, anmodes om at kvittere herfor i detentionsrapporten. I detentionsrapporten er en rubrik til bemærkning såfremt den tilbageholdte ikke ønsker at kvittere.

Der er oplysning om at den detentionsanbragte i alle 10 tilfælde er blevet frataget effekter og/eller penge. I ét tilfælde er ikke gjort notat om udlevering af effekter ligesom der ikke er kvitteret herfor.

Jeg går på baggrund af oplysningerne i detentionsrapporten i øvrigt ud fra at dette skyldes at den anbragte ikke umiddelbart blev løsladt, men blev overført til "arresten til foranstaltning for K-pol.", og jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

2.5. Tilsyn

Efter § 17, stk. 1, i kundgørelsen har vagthavende ansvaret for at der føres et effektivt tilsyn med detentionsanbragte personer. Efter kundgørelsens § 18, stk. 1, skal tilsyn ske ved fremmøde i detentionen så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time. Er den detentionsanbragte tilset to gange ved fremmøde, og er der ikke påvist forhold ved anbragtes tilstand der nødvendiggør at fremtidige tilsyn sker ved fremmøde i detentionen, kan de efterfølgende tilsyn efter bestemmelsens stk. 2 ske via lytte- og overvågningsudstyr der er godkendt af rigspolitiet til elektronisk overvågning. (Det fremgår af Rigspolitechefens følgebrev af 28. juni 2001 at rigspolitiet snarest ville undersøge politikredsenes lytte- og overvågningsudstyr). Selve detentionsanbringelsen udgør ikke et tilsyn.

Jeg går ud fra at Esbjerg politi har udstyr der er godkendt af rigspolitiet, men for en ordens skyld beder jeg politimesteren om oplysning herom. Jeg henviser i øvrigt til mine bemærkninger under punkt 1.

Tilsyn via lytte- og overvågningsudstyr skal ske så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og mindst en gang hver halve time, jf. kundgørelsens § 18, stk. 3. Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den detentionsanbragtes tilstand, skal der straks iværksættes tilsyn ved fremmøde.

Når tilsyn ved fremmøde eller ved elektronisk overvågning er udført, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. § 18, stk. 5. Det skal efter bestemmelsen tillige anføres om tilsynet er sket elektronisk eller ved personligt fremmøde (ved angivelse af F eller E, jf. angivelsen på detentionsrapporten ovenover tilsynsrubrikkerne).

I nærmere angivne tilfælde skal der ske et skærpet tilsyn med den tilbageholdte. Det er f.eks. tilfældet i tiden indtil lægeundersøgelse har fundet sted, dvs. mens anbringelsen er foreløbig, jf. kundgørelsens § 12, stk. 2. Ved et skærpet tilsyn forstås efter § 19, stk. 1, et tilsyn der er mere, eller efter omstændighederne betydeligt mere, intensivt end det tilsyn der er fastsat ved § 18.

Et skærpet tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen, jf. § 19, stk. 2. Er der iværksat et skærpet tilsyn, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. § 19, stk. 3. (Det skal angives ved et S, jf. angivelsen på detentionsrapporten ovenover tilsynsrubrikkerne).

I detentionsrapporten er der en rubrik til angivelse af tidspunktet for indsættelse i detentionen. Der er hermed tilvejebragt det nødvendige retlige udgangspunkt for en effektiv kontrol med det efterfølgende tilsyn med den detentionsanbragte. Detentionsrapporten har forskellige felter til angivelse af henholdsvis den foreløbige og den endelige detentionsanbringelse.

Der er i alle tilfælde angivet tidspunkt for såvel foreløbig som endelig detentionsanbringelse. I et tilfælde (j.nr. 3300-61670-00169-03) er angivet at den endelige anbringelse fandt sted 25 minutter før den foreløbige anbringelse (og i øvrigt 5 minutter før tilbageholdelsen af pågældende).

Jeg har ovenfor bedt om en udtalelse om denne sag, og jeg beder om at udtalelsen omfatter dette forhold.

I alle tilfælde er tilsynsskemaet på bagsiden af rapporten udfyldt. Der er gjort notat om de tilsyn der er udført, ved angivelse af tidspunkterne for de enkelte tilsyn og initialer eller navn på den der har udført tilsynet.

I en række tilfælde er identifikation af den der har udført tilsynet, sket ved angivelse af (tjeneste)nummer.

Jeg henviser til mine bemærkninger under punkt 2.4.2.

Ved undersøgelse af spørgsmålet om overholdelse af bestemmelsen i kundgørelsens § 18 er det hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i tidspunktet for den foreløbige anbringelse.

Den foreløbige indsættelse i detentionen var i de fleste tilfælde forholdsvis kortvarig (17-51 minutter). I ét tilfælde er angivet samme tidspunkt for henholdsvis foreløbig og endelig detentionsanbringelse (j.nr. 3300-61670-00172-03)

Den tilbageholdte blev ifølge detentionsrapporten lægeundersøgt på skadestuen inden indbringelse til politistationen, og jeg går derfor ud fra at han blev endelig detentionsanbragt uden forudgående foreløbig anbringelse.

Ifølge tilsynsskemaerne blev der i alle tilfælde, herunder de tilfælde hvor den foreløbige detentionsanbringelse ikke strakte sig ud over en halv time, ført tilsyn mellem den foreløbige og den endelige anbringelse i detentionen. Tilsynene er angivet som skærpede tilsyn.

Med 2 undtagelser er der sket tilsyn i overensstemmelse med de tidsmæssige angivelser i kundgørelsens § 18, stk. 1 og 3. I et tilfælde er der tale om en overskridelse på 5 minutter og i et andet tilfælde længere tid. Den sidstnævnte sag har jeg ovenfor bedt om udtalelser om da det angivne tidsforløb ikke hænger sammen (j.nr. 3300-61670-00169-03).

Jeg går ud fra at forkerte tidsangivelser i den sidstnævnte sag er årsag til at tidsfristerne tilsyneladende er overskredet, og jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende dette forhold.

30-minutters-reglen er således overholdt ved næsten alle tilsyn.

Med hensyn til vurderingen af sidste tilsyn i forhold til løsladelsen er jeg opmærksom på at der fra det tidspunkt hvor den tilbageholdte udtages af detentionen, og til vedkommende løslades, medgår tid til udlevering af eventuelle fratagne effekter og penge, til eventuelt toiletbesøg og til eventuel afhøring.

Der er i alle tilfælde angivet et løsladelsestidspunkt i detentionsrapporten.

I 9 tilfælde er der gjort notat om tilsyn inden for den sidste halve time inden løsladelse. I det sidste tilfælde ligger seneste tilsyn 53 minutter forud for løsladelsen. Det drejer sig om j.nr. 3300-84230-00189-03.

Da der kun i et enkelt tilfælde så vidt ses enten ikke er ført tilsyn med eller ikke gjort notat om udførte tilsyn helt frem til tidspunktet for udtagelsen af detentionen, giver det mig ikke anledning til bemærkninger.

De 2 første tilsyn skal, som nævnt, ifølge kundgørelsens § 18, stk. 2, ske ved fremmøde i detentionen.

Jeg har i tilknytning til denne regel i forbindelse med min inspektion af detentionen i Slagelse bl.a. anført følgende (i min rapport af 27. marts 2002):

” ...

Da tilsyn indtil der har fundet lægetilsyn sted, altid skal ske ved fremmøde, jf. § 12, stk. 2 og § 19, stk. 2, går jeg ud fra at der sigtes til tilsyn efter lægeundersøgelsen. Jeg går med andre ord ud fra at der efter lægeundersøgelsen (endelig detentionsanbringelse) i alle tilfælde skal ske tilsyn ved fremmøde de første to gange, også selv om der under den foreløbige detentionsanbringelse har været to tilsyn ved fremmøde. Jeg går endvidere ud fra at selve lægetilsynet ikke kan medregnes i de to tilsyn.

Såfremt denne forståelse er forkert, beder jeg Justitsministeriet om at meddele mig det.

...”

I min opfølgingsrapport af 22. november 2002 vedrørende inspektion af detentionen i Slagelse den 24. oktober 2001 har jeg i den anledning anført følgende:

”Justitsministeriet har i den anledning indhentet en udtalelse fra Rigspolitichefen. I Rigspolitichefens udtalelse af 20. august 2002 er om dette spørgsmål anført følgende:

’...’

Rigspolitiet kan tilslutte sig ombudsmandens fortolkning af bestemmelsen i kundgørelsens § 18, stk. 2. Idet bestemmelsen øjensynligt har været anvendt forskelligt i politikredsene, har Rigspolitiet i en skrivelse til politikredsene præciseret, at der skal være udført to personlige tilsyn af en detentionsanbragt efter lægeundersøgelse, inden man kan benytte den elektroniske overvågning.

Rigspolitiet vil ved revidering af kundgørelsen foretage en præcisering af kundgørelsens § 18, stk. 2.’

Justitsministeriet har tilsluttet sig det af Rigspolitichefen anførte.

Jeg tager det oplyste til efterretning.”

Det er i alle tilfælde angivet enten ved et ”F” (fremmøde), et ”E” (elektronisk) eller et gentagelsestegn hvilken type tilsyn der var tale om.

I 8 tilfælde skete de 2 første tilsyn efter den endelige anbringelse ved personligt fremmøde. I ét tilfælde er det andet tilsyn efter den endelige anbringelse sket elektronisk.

Kundgørelsen er således ikke overholdt i dette tilfælde, hvilket er beklageligt.

I det sidste tilfælde stemmer tidsangivelserne i sagen ikke overens, jf. ovenfor, og jeg har derfor ikke medtaget denne sag i min undersøgelse af om de første tilsyn efter den endelige detentionsanbringelse skete ved et fremmøde.

Rubrikkerne til den tilsynsførendes bemærkninger er udfyldt i alle tilfælde på nær 2.

I mange tilfælde er bemærkningerne angivet med gentagelsestegn.

Efter kundgørelsens § 18, stk. 6, kan der i politikredsene fastsættes lokale bestemmelser om tilsynets forløb. Sådanne bestemmelser må dog ikke være lempeligere end kundgørelsens regler.

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse om der er fastsat sådanne lokale bestemmelser, og i givet fald sende mig en kopi heraf.

2.6. Løsladelsestidspunktet

Efter kundgørelsens § 20 skal tidspunktet for løsladelsen fremgå af detentionsrapporten og af POLSAS.

I alle tilfælde er der angivet et løsladelsestidspunkt i detentionsrapporten.

Jeg har ikke modtaget udskrifter fra POLSAS, men jeg går ud fra at løsladelsestidspunktet i alle tilfælde (tillige) er angivet heri.

2.7. Vejledning om klageadgang mv.

Efter § 21, stk. 1, i kundgørelsen skal den tilbageholdte efter udtagelse af detentionen vejledes om adgangen til at klage til Justitsministeriet over detentionsanbringelsen, om muligheden for at få en skriftlig begrundelse for anbringelsen og om muligheden for alkoholafvænnings- og -behandling.

Vejledning skal ske ved udlevering af Rigspolitechefens pjeces "Hvor går du hen, når du går ud?" – som er udsendt i en ny revideret udgave

i forbindelse med ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse – eller en lokalt udarbejdet pjece/blanket der indeholder de nævnte oplysninger.

Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt ved ikke at ville tage imod en pjece om alkoholafvæning og -behandling.

Efter kundgørelsens § 21, stk. 2, skal det i detentionsrapporten anføres at pågældende er vejledt i overensstemmelse med stk. 1 ved udlevering af pjece/blanket. Detentionsrapporten indeholder i overensstemmelse hermed en rubrik til angivelse af hvem der har udleveret pjece/blanket til den tilbageholdte.

I et af de 10 tilfælde er rubrikken i detentionsrapporten til angivelse af hvem der har udleveret pjece/blanket til den tilbageholdte, ikke udfyldt.

Det fremgår at den pågældende blev overført til ”arresten”, og jeg går ud fra at dette er årsagen til at den pågældende ikke i første omgang blev vejledt efter kundgørelsen og fik udleveret en vejledning mv.

3. Opfølgning

Jeg beder om at politimesterens udtalelser mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet således at ministeriet kan komme med bemærkninger hertil.

4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren i Esbjerg, Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folketingets Retsudvalg.

Lennart Frandsen
Inspektionschef